

CENA PRENUMERATY:

w Łodzi miesięcznie mk. 60,— kwartałnie mk. 180,— dla robotników miesięcznie mk. 50,—
Za odosłanie do domu dopłaca się miesięcznie mk. 5,—
za prowizję miesięcznie mk. 70,— kwartałnie mk. 210,—
Za granicę miesięcznie marek 100,—

Numer pojedynczy 3 marki.

Redaktor przyjmuje interesantów od godziny 3 do 4 popołudniu.

Sekretariat otwarty od godziny 3 do 4 i od godziny 6 do 7 wiecz.

Rękopisów redakcja nie wraca.

Kierownik administracji przyjmuje od godziny 5 do 6 popołudniu.

KURJER ŁÓDZKI

ROK DWUDZIESTY PIERWSZY.

Numer pojedynczy 3 marki

CENY OGŁOSZENI:

Miejscowe.

Zwyczajne mk. 3,75 za wiersz petitowy jednolamowy (str. 7 lamów) Drobniej 60 fen. za wyraz, najmnieł mk. 4,— Dla poszukujących pracy 45 fen. za wyraz. Nadzwyczajnie przed tekstem mk. 10,— w tekście mk. 12,— po tekście mk. 6,— za wiersz petitowy jednolamowy (str. 5 lamów.) Nekrologi mk. 8 75 za wiersz petitowy (strona 5 lamów). Komunikaty mk. 5,00 za wiersz.

Zamiejscowe.

Zwyczajne mk. 3,50, drobne 80fen nadesłane przed tekstem mk. 12,— w tekście mk. 15,— za tekstem mk. 7,50 nekrologi mk. 6,—.

Zagraniczne.

100% drożej od zamiejscowych. Za terminowy druk ogłoszeń, komunikatów i ofiar administracja nie odpowiada.

Redakcja i administracja Zachodnia 37, skrzynka pocztowa 132. Telefon 229. Filja administracji Piotrkowska 123.

Teatr Polski

Dzielnia 18.

Pod Dyrekcją Al. Żelazowicza

Wtorek 8 X po cenach premierow.

„Złota czaszka“

Premiera Fragment dram. w 6 obr. J. Słowackiego w oprac. scen. dyr. L. Solakiewicza w reżys. F. Moszkowskiego

Sroda 6 X po cenach najniższych

„Jan Jowlalski“

kom. w 4 akt A. Fredry.

Niżej podpisane instytucje sprzedają

4% Państwową Pożyczkę Premjową 1920 r.

w odcinkach po 1000 marek polskich

po kursie nominalnym

Począwszy od 6-go listopada r. b. w każdą sobotę wylosowywana będzie jedna wygrana w kwocie MILJONA marek polskich.

Sprzedaż odbywa się od godz. 9-ej zrana do 2-ej popoł.

Bank Handlowy w Łodzi
Bank Kupiecki Łódzki
Bank Polskich Kupców i Przemysłowców Chrześcijan
(sprzedaż od 9 do 1 i od 3 do 6 popoł.)
Bank dla Handlu i Przemysłu w Łodzi „Sp. Akc. (Piotrkowska 74)
Tow. Wzaj. Kred. Przemysłowców Łódzkich (Ewangelicka 15)

Bank Handlowy w Warszawie, Oddz. w Łodzi
Bank Zachodni, Oddział w Łodzi
Piotr.-Ryski Bank Handlowy Oddz. w Łodzi
Bank Ziemi Polskiej w Lublinie Oddział w Łodzi

Sowiety chwieją się.

WARSZAWA, 4 października (tel. wł.).

Rząd sowiecki postanowił postawić Budiennego przed sądem wojennym w Moskwie, dokąd został on pod silną strażą przewieziony. Nadchodzą wieści, iż udało się Budiennemu uciec i obecnie wraz z częścią swojej armji stara się on połączyć z oddziałami rosyjskimi gen. Balańchowieza, działającymi na Podolu, aby wspólnie z nimi walczyć przeciw bolszewikom.

Pracownicy kolei północno-zachodniej w Rosji ogłosił bezrobocie. Komisarza bolszewickiego, który przybył z Moskwy celem uspokojenia strajkujących zamordowano. 12-tu delegatów — kolejarzy rząd sowiecki rozstrzelał, co wywołało tem silniejszą reakcję.

Robotnicy fabryk w Piotrogradzie ogólnie porzucili

pracę rzekomo z powodu braku chleba. Jest to jednak skoja wybitnie polityczna, skierowana przeciwko so wietom.

W kołach urzędowych w Moskwie zapanowała ogromna konsternacja.

HELSINGFORS, 4 października (tel. wł.).

Nadchodzą tu codziennie wiadomości o szerzeniu się demoralizacji wśród wojska rosyjskiego. Odbywają się stale wiece żołnierskie, jak to miało miejsce w ostatnich dniach władzy Kiereńskiego.

Żołnierze żądają zwołania wszechrosyjskiego kongresu delegacji żołnierskich i wyjaśnienia celów wojny.

Rząd czyni bezskuteczne starania, zmierzające do umiędobowienia tego ruchu powstańczego.

PODZIĘKOWANIE.

Niniejszym składam podziękowanie pułk. zne firmie „Szmehel” Piotrkowska 98) za bezinteresowne przechowanie rzeczy idrogo cennej szpilki G. Wojski.

Niesprawiedliwość.

Od Związku Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych otrzymujemy pismo, które w streszczeniu brzmi, jak następuje:

„Niebezpieczeństwo, grożące Ojczyźnie naszej, pobudziło ubogie nauczycielstwo szkół powszechnych w Łodzi do nadzwyczajnej ofiarności.

Na Pożyczkę Państwową zadeklarowano przeszło 1 milion marek, na rzecz armji zebrano około pół miliona, oprócz tego złożono pokasne sumy na uchodźców, plebiscyt i inne cele społeczne. Ofiarności ta zmusiła nauczycielstwo do posunięcia do ostatnich granic oszczędzania i wyrzeczenia się tego wszystkiego, z czego kulturalny człowiek korzystał w dzień.

„Nauczycielstwo dało wszystko, co dać mogło; prócz grosza ciężko zapracowanego dało częściowo ofiarę z krwi, dało swe siły intelektualne, gdyż nie było takiego, któryby nie poświęcił pracy społecznej paru godzin czasu dziennie.

„Obecnie nastają dla nauczycielstwa szkół powszechnych w Łodzi czasy tak ciężkie, jakich nie przeżywał ono nigdy. Ustawa z lipca o poborach jeszcze nie weszła w życie i nauczyciel pobiera jak dawniej śmieśnię niekie płace. By zobrazować niedolę nauczyciela ludowego w Łodzi, dość wyjawić, że po 20 letniej praktyce pobiera on 120 mk. dziennie, czyli może kupić za taką sumę 4 fun. chleba i parę funtów ziemniaków. To za wiele, by umrzeć, zbyt jednak mało, by żyć, tembardziej jeśli się ma 4—6 osób w rodzinie. Młodszy nauczyciel pobiera od 50 do 75 mk. dziennie, gdy np. konduktor tramwajowy w Łodzi otrzymuje do 200 mk. dziennie, odzież, obuwie i deputaty żywnościowe”.

Powyższe słowa mówią, same za siebie. Tkwi w nich tragedia nie tylko nauczyciela, ale wogóle inteligenta polskiego—tego który powołany jest do spełniania zaszczytnej misji motoru w życiu kulturalnym i gospodarczym narodu. Inteligenta, do którego uderza się przedewszystkiem, gdy chodzi o wypełnienie obowiązku obywatelskiego, ale którego najcięższej pija się, jeśli chodzi o przyznanie mu praw do życia.

Nauczycielstwo łódzkich szkół powszechnych zaznaczyło się w czasie wojny wybitną pracą na niwie społecznej; nie brakowało jego przedstawicieli przy żadnej robocie.

Przypomnijmy sobie chociażby bezinteresowną a gorliwą działalność pp. nauczyciela i nauczycieli w chwili sporządzania spisu działów w wieku szkolnym przed wprowadzeniem nauczania powszechnego; staneli oni wtedy do apelu prawie bez wyjątku, biorąc na barki swoje trud zaręczenia prawa stotyścielnej rzeszy młodzieży.

Brali również udział w pracach Komitetu Plebiscytowego, propagandy politycznej państwowej, organizacji pomocy

dla uchodźców i pomocy dla żołnierza.

I dzisiaj sytuowani są tak mizernie, iż na najniezbędniejsze potrzeby wystarczyć im nie może.

„Ba — co więcej — wyptaca się dziesięć razy przyznana pensja z parę, lub kilkutygodniowym opóźnieniem.

I z czegoż ma ten oświaty brzościel opłacić wpis za własne dziecko — wpis, wynoszący pięć i sześć tysięcy marek (bo jedna dotychczas istniała w Łodzi szkoła państwowa średnia i dwie miejskie, w których dla wszystkich działów nie ma za mało; z czego zakupić ma książki, ubranie, obuwie?

Czyż na to spełnia postanowienie wychowawcy i nauczyciela, aby własne jego dziecko z głodu przymierało, aby nie miał mu za co tej nauki, której jest apostołem, uprzystępnic?

To też nie dziwnego, że kto może ucieka z szeregów nauczycielskich, gdy tylko zdarzy mu się okazja zdobycia lepszej płatnej posady.

A nam wszak zależy chyba na tem, aby zwiększać kadry nauczycielskie, nie zaś je uszczuplać.

Odwołujemy się przeto do sfer miarodajnych: do Minist. Wyznań i Oświecenia Publicznego, do Zarządu m. Łodzi, aby czemprędzej ziemi zara-

dziły, aby postarały się o wyrównanie krzyżującej niesprawiedliwości.

O jednym wszak zapominają nie wolno: że wychowawca, rozczulony do wszystkich i wszystkiego, żył na świat cały, niezadowolony z życia, może mieć dodatniego — ujemny na działwę wywierając wpływ, w zarodku zaraz wypaczając ten charakter, w serca sączyć zgryźliwość i jąd nienawiści.

Jeśli więc tuż nie w imię sprawiedliwości, to choćby tylko w imię zdrowia moralnego działwy naszej — obowiązkiem jest kardynalnym pomyśleć poważnie o doli nauczycielstwa.

Sądziepla nad przepaścią.

Lyon, 3 października (PAT) Radio. Według doniesień z Helsingforsu sytuacja w Rosji jest bardzo poważna. Pomimo tajemnicy jaką sowiety otaczały wypadki dochodzą wiadomości, że ludność Moskwy urządza wielkie wiece, na których domaga się natychmiastowego zawarcia pokoju. Lenin i Cziczerin są zaniepokojeni ostatnimi sukcesami Polski i Wrangla, jako też polityką Wrangla wobec włościńców, które przyciąga ich na swą stronę nadając im ziemie. Gen. Brusilow wydał ponowną odezwę do wszystkich oficerów carskich nawołującą ich do wstępowania do armji czerwonej w celu obrony Rosji.

Wyjazd ministra Sapiehy na rokowania.

WARSZAWA, 4 października (tel. wł.) Dzisiaj w południe odbyło się posiedzenie t. zw. małego gabinetu, na którym postanowiono wysłać ministra spraw zagranicznych Sapiehy na rokowania do Rygi.

Wieczorem na posiedzeniu Rady ministrów zatwierdzono uchwałę małego gabinetu, przyczem ustalono, iż wyjazd min. Sapiehy ma nastąpić we środę.

Obecność ministra w Rydze uznano za konieczną ze względu na postawione ostatnio przez delegację sowiecką warunki.

Austrja a Niemcy.

Paryż, 2 października (PAT) Havas. W artykule zatytułowanym „Austrja i jej związek z Niemcami” „Temps” omawia głosy, które padły w austriackim Zgromadzeniu narodowym w sprawie przyłączenia Austrji do Niemiec i zaznacza, że przyłączenie takie mogłoby naruszyć równowagę nowej Europy. Ententa musi oprzeć się takim zamiarem, gdyż doprowadziłoby do wznowienia metod militaryzmu niemieckiego. Jeżeli Austrja pragnie uzyskać poparcie państw koalicyjnych, musi zrzec się zamiaru połączenia się z Niemcami i zastosować się do wymagań traktatu Saint Germanji. Francja nie zmieni swego stanowiska w tej sprawie.

W sprawie zakupu koni.

Warszawa, 5 października (PAT)—Wobec ciągłego zwracania się różnych osób i instytucji do ministerstwa spraw wojskowych w celu zakupu koni wybrakowanych, oznajmia się, że wszystkie konie wybrakowane oddawane są województwom względnie starostwom, do których należy zwracać się o otrzymanie tych koni. Podania skierowane w tej sprawie do min. spr. wojskowych pozostaną bez odpowiedzi.

Z konfliktu polsko-łitewskiego.

Warszawa, 4 października (tel. wł.) Przejechała przez Warszawę międzyaljancka komisja kontroli, udając się do Suwałk dla zbadania sprawy neutralności Litwy.

Sawinkow i Petlura.

Warszawa, 4 października (tel. wł.) Sawinkow rozpoczął portraktacje z Petlurą w sprawie wspólnych działań wojennych.

Akcja wojsk polskich

Osiągnięcie linii Nieśwież--Kleck. Kolej Lida—Równe w naszych rękach.

WARSZAWA, 4 października (PAT)—Komunikat sztabu generalnego wojsk polskich z dnia 4 października:

Czołowe patrole pościgowe grupy północnej, posuwając się wzdłuż szosy Lida—Nowogródek — Mir przekroczyły 3 b. m. linię Niemna pomiędzy rzeką Sułą a Stołpcami. Po zwycięskich walkach na linii dawnych okopów rosyjskich oddziały poznańskie dotarły na wschód od Baranowicz do Nieświeża i Klecka.

Grupa poleska po ukończeniu niezbędnego przegrupowania w rejonie Łogiszyna i Pińska dotarła w ciągu niecałych dwóch dni, mimo nader trudnych warunków terenowych, dnia 2 b. m. do Malkowicz, Bastyna, Lunifca, Łachwy i Dawidgródka.

W ten sposób linja kolejowa Lida, Baranowicze — Luniniec — Sarny — Równe została w całości przez nas osiągnięta.

Pod Oranami zdobyliśmy litewski pociąg pancerny, który atakował nasz po dwa-kroć i mimo rozejmu ostrzeliwał nasze pozycje nad rzeką Ula.

Na południowym odcinku sytuacja bez ważniejszych zmian.

Naczelne dowództwo wojsk polskich, sztab generalny.

Francja dobija Sowiety.

RYGA, 4 października (tel. wł.) „Izwiestja” bolszewickie dają artykuł wstępny, nastrojony na t n wysoce pesymistyczny. Stwierdza ten artykuł, iż Francja stała się duszą walki przeciw bolszewikom i to spowodowało niepowodzenia armji czerwonej na froncie Wrangla.

Choćby nawet udało się tam odnieść chwilowe zwycięstwo, to jednak sforsowanie Perekopu byłoby niemożliwe, ponieważ fortyfikacje wykonał oficerowie francuscy.

Armja Wrangla może zresztą nie lękać się ataku, gdyż jest znakomicie zaopatrzona w ciężką artylerję, nadesłaną z Francji.

Francuzi obmyślili nowy plan strategiczny, mający na celu okazanie szczególnej pomocy do odcięcia bolszewików od żyznej Ukrainy południowej. Flota śródziemnomorska wyrusza na Morze Czarne.

Gen. Weygand udaje się na południe Rosji dla przeprowadzenia reorganizacji armji Wrangla.

O ukrócenie samowoli.

Warszawa, 4 października (PAT). Min. Spraw Wojskowych przesłał nam następujące rozkazy min. spraw wojskowych Sosnkowskiego:

1) W celu katerycznego skrócenia wypadków rabunków, plądrowania i bezprawnej rekwizycji rozkazuje: a) Każdy oficer, który spostrzeże dokonywany rabunek, plądrowanie lub bezprawną rekwizycję, choćby nie był służbowym przełożonym spełniających te przestępstwa żołnierzy, ma obowiązek wkręcenia czynnego i zapobieżenia przestępstwom. b) Przy tych czynnościach każdemu wkraczającemu oficerowi służyć będzie w stosunku do nieposłusznego żołnierzy prawo przełożonego łącznie z prawem wymuszenia posłuszeństwa drogą użycia broni (paragraf 124). c) Oficer, który spostrzeższy dokonywany przez żołnierzy rabunek, plądrowanie lub bezprawną re-

(Rozkaz gen. Sosnkowskiego).

kwizycję, wbrew obecnemu rozkazowi nie wkroczył i nie użył odpowiednich środków do zapobieżenia przestępstwu, będzie uważany za winnego niewykonania rozkazu służbowego i ulegnie w myśl paragrafu 92 i rozporządzenia Rady Obrony Państwa z dnia 18 sierpnia (Dziennik ustaw Nr. 81) karze pozbawienia wolności do lat 3 i wydalenia z wojska. Rozkaz ten przeczytać przed frontem.

Minister spraw wojskowych. Sosnkowski gen. Podporucznik.

2) Długoletnia wojna pozostawiła ogromne szczyrby w duszy żołnierza, tłumiąc (nie) wiele dodatnich czynników w ustawicznej walce o życie, wśród nieuniknionych okropności, jakie wojna ze sobą niesie. W takich warunkach dbać winno z całą energją każde dowództwo o podniesienie ducha i moralności wśród powierzonych temu pie-

czy żołnierzy. Niewystarcza jedynie rygiorem karności dążyć do tego celu, lecz odsunąć należy wszystko od żołnierza, co podrywa w nim przestrzeganie moralnej dyscypliny. Mam tu na myśli publikacje i artykuły potępiające to, co żołnierz wyniósł z domu rodzinnego, czy też ze szkoły to jest zasady religij i moralności. Wojsko w żadnym wypadku nie może stać się terenem walki o duszę ludzką. Odbieranie wiary żołnierzowi działa na szkodę armji, gdyż wprowadza zanik poczucia co dobre, a co złe i powoduje w skutkach wszystkie przestępstwa wojskowe. PP. oficerowie mają starać się nie tylko o dobro ciała, lecz i duszy żołnierza, i nie wolno zapominać o tym obowiązku.

Minister spr. wojskowych Sosnkowski gen. Podporucznik.

Winkiewicz żyje.

Warszawa, 4 października (tel. wł.) Otrzymało tutaj wiadomość, iż p. Antoni Winkiewicz, były minister aprowizacji, który dostał się przy odwołaniu wojsk naszych pod Płoskirowem do niewoli, żyje i w stanie zdrowym przebywa w Moskwie.

Trochę zwątpił.

Ryga, 4 października (tel. wł.) Moskiewskie „Izwiestja” zamieszczają artykuł Trockiego, w którym oświadcza on, iż zwątpił całkowicie, aby rokowania ryskie mogły doprowadzić do pożądanego dla Rosji wyników.

Zwłędzta Floty gen. Wrangla.

Konstantynopol, 4 października (PAT.) Flota gen. Wrangla dokonała w ostatnich dniach znacznych operacji z dużym powodzeniem. Desant, wysadzony na ląd w okolicy Mariupola, zniszczył znajdującą się na brzegu stację bolszewicką.

Pomoc dla skarbu.

Warszawa, 4 października (PAT.) Min. Skarbu postanowiło powołać do pracy nad poprawą finansów państwowych szerokie koła społeczeństwa. Zaproszono w tym celu prawie wszystkie instytucje, organizacje społeczne, gospodarcze i zawodowe w kraju. Zebranie, które odbyło się dnia 8 września pod przewodnictwem gen. Hallera, postanowiło ukonstytuować się jako główny komitet popierania skarbu narodowego w Warszawie. Podobne komitety powstają w miastach, gdzie znajdują się województwa, pod nazwą komitetów wojewódzkich, którym przewodniczyć będą prezesowie względnie dyrektorowie skarbowych dyrekcji wojewódzkich.

Prace Komitetu są w pełnym toku. Komitety wydają legitymacje, kwitariusze i instrukcje delegatom poszczególnych organizacji, względnie osobom, w skład Komitetu wchodzącym, mającym za zadanie zbliżyć na prowincji, po miastach i wsiach. Zebrane metale i kamienie szlachetne po zbadaniu, rozsegregowaniu ewentualnym przetopieniu przez państwowy Urząd probierczy, będą składane pod kontrolą komitetu do Skarbu narodowego. Główny Komitet mieści się w gmachu Min. Skarbu, Nowy Świat 59. Wydział przyjmuje zgłoszenia organizacji o przystąpieniu do Komitetu oraz osoby delegowane przez organizacje dla zbiórki ofiar codziennie od godz. 10 do 2-ej.

Stolica.

Stopniowe uruchomienie Wołnej Wszechnicy Polskiej.

Senat W.W.P. na ostatnim posiedzeniu dn. 17 września r. b. jaśnie z przedstawicielami Międzywydziałowego Komitetu Akademickiego W.W.P. rozważał sprawę ewentualnego uruchomienia uczelni. Zważywszy znaczne poprawienie się sytuacji militarnej oraz te krzywdy, które ponosi Państwo skutkiem bezczynności wyższych, postanowiono w następnym tygodniu Wszechnicę Polską uruchomić, wykonanie zaś tego przeprowadzić częściowo i stopniowo.

O terminach rozpoczęcia zajęć na poszczególnych Wy-

działach i kursach nastąpią oddzielne zawiadomienia.

Sekretariat i Kancelaria przyjmują zapisy poczynając od d. 22 września r. b. Kandydatów i słuchaczy dawniejszych obowiązuje uchwała Międzywydziałowego Komitetu Akademickiego co do przedstawienia zaświadczenia o służbie dla obrony Państwa.

Sprawa transita.

Warszawa, 4 października (PAT.) Zgodnie z artykułem 87-ym i 93 traktatu wersalskiego Niemcy mają prawo wolnego transita przez terytorium polskie pomiędzy Prusami Wschodnimi, a pozostałą częścią państwa niemieckiego w dziedzinie kolejowej, wodnej, pocztowej, telegraficznej i telefonicznej. Takie samo prawo przysługuje Polsce przez obszar niemiecki położony na prawym brzegu Wisły w komunikacji z Gdańskiem.

Wychodząc z założenia, że traktat obowiązuje Polskę niezależnie od tego czy konwencja została zawarta czy nie Rada ministrów powzięła w dniu 1 kwietnia uchwałę regulującą, w drodze jednostronnego rozporządzenia, stosunki transytowe.

Rozporządzenie to stało się powodem do licznych krytyk ze strony rządu niemieckiego i do zwrócenia się do konferencji ambasadorów. Dnia 28 sierpnia b.r. konferencja ambasadorów zawiadomiła delegację polską w Paryżu, że odwołany został specjalny Komitet w celu załatwienia kwestji przewidzianej przez artykuł 48 traktatu.

W Komitecie tym przewodniczyć będzie z ramienia konferencji p. Lovvren prezes kontroli ruchu kolejowego w centralnej Europie. Interesa polskie reprezentować będzie p. Kazimierz Olszowski dyr. departamentu min. spraw zagran., zaś interes Niemiec hr. Szulinberg.

Konferencja rozpoczęła się w Paryżu dnia 8 b. m. Łącznie z dyr. Olszowskim udają się do Paryża eksperci wyznaczeni przez Min. kolej, poczt telegrafów oraz robot publicznych. W rokowaniach tych stosunek rządu polskiego polegać będzie na lojalnym wykonaniu traktatu wersalskiego, oraz na dążeniu do tego, aby w dziedzinie tak ważnej jak komunikacja powołać do życia na nowo normalne stosunki.

O chlebie powszedni.

- 1) Scentralizowanie wypieku chleba pozakartkowego.
- 2) Szmuklerzy szukają ceny na mąkę.
- 3) Walka z pasterkstwem.
- 4) Zarządzenia Urzędu do walki z lichwą.

W sobotę zwróciła się do Magistratu delegacja złożona z przedstawicieli cechu młynarzy i związków młynarskich i związku prac. przem. młynarskiego w sprawie ostatnich powziętych zarządzeń dotyczących cen maksymalnych na chleb. Delegację przyjął prezydent miasta. Pan Graliński w imieniu właścicieli piekarń oświadczył, że cech młynarzy zwrócił się do województwa z prośbą o peszynienie zarządzeń celem dostatecznego zaopatrywania miasta w chleb i o scentralizowanie wypieku chleba. Właściciele piekarń proponują, aby im powierzono sprowadzanie zboża pozakontyngensowego pod kontrolą województwa, oraz rozdział mąki do wypie-

ku na odpowiedzialność cechu. W tym wypadku możliwym będzie zastosowanie cen maksymalnych w porozumieniu z województwem w wzgl. z urzędem do walki z lichwą.

Radny p. Rapalski w charakterze przedstawiciela związku prac. przem. młynarskiego poparł propozycję właścicieli piekarń odnośnie scentralizowania wypieku chleba pozakartkowego.

Następnie p. Graliński zaznaczył, że bezpośrednimi srawcami paska na mąkę są szmuklerzy stale podbijający ceny tego artykułu. Codziennie wieczorem w okolicy dworca kaliskiego odbywa się bekarnie pasek na mąkę.

Właściciele zamknęli przed dwoma tygodniami piekarnie pragnąc tym sposobem zmusić szmuklerów do obniżenia cen, ponieważ jednak pokatne piekarnie mąkę szmuglowaną mimo to nabywały, a właściciele piekarń żadnej egzekutywy nie posiadali, środek ten nie dał żadnego rezultatu.

Prezydent Rzewski zaznaczył, że punkt ciężkości obecnej drożyzny znajduje się na wsł. Niedostarczenie przez Min. Aproprowizacji należnego miastu kontyngensu jest główną przyczyną wzrostu cen na chleb pozakontyngensowy. Zamiast 12 funtów chleba na mieszkańca, ludność otrzymała w miesiącu sierpniu po jednym funcie, a we wrześniu po 4 funty.

Deputatów dla ciężkopracujących nie wydano zupełnie za ostatnie 2 miesiące.

Następstwem tak niedostatecznej aproprowizacji jest wzrost popytu na chleb pozakontyngensowy i wynikający stąd pasek.

Władze miejskie zdając sobie sprawę z groźnej sytuacji miasta apelowały niejednokrotnie do rządu domagając się zastosowania powszechnego sekwestru ziemiopłodów.

Niezależnie od powyższego, w mieście naszym istnieją zgraja pośredników i spekulantów, którzy przechowują towar aby go następnie w obec wzmożonego popytu sprzedawać po cenach wygórowanych. Ostatnie zarządzenie Urzędu do walki z lichwą ma za zadanie zmniejszyć popyt na mąkę szmuglowaną i tym samym przyczynić się do obniżenia ceny chleba pozakartkowego. Prócz tego stosownie do oświadczenia p. wojewody cech młynarzy piekarskich otrzyma pozwolenie na sprowadzanie zboża pozakontyngensowego. Tym sposobem postulat piekarzy co do scentralizowania wypieku chleba będzie urzeczywistniony.

Spodziewać się więc należy, że powyższe zarządzenia wpłyną na obniżenie cen tego artykułu. Przedstawiciele piekarzy uznali wyjaśnienia prezydenta za wystarczające i oświadczyli, że zastosują się do ustanowionego przez komisję aproprowizacyjną cennika o ile województwo udzieli cechowemu pozwolenie na sprowadzanie mąki pozakontyngensowej. (k)

Od wydawnictwa.

Z powodu podrożenia cen papieru i materiałów technicznych oraz zmiany plac personelu z dnem dzisiejszym obowiązuje prenumerata, cena numeru pojedynczego i cena ogłoszeń, jak zaznaczono w nagłówku.

Szkoła Tańca

W. Lipińskiego

Informacje i zapisy: **Prejad 40.**
w podwórzu na prawo i p.

Z miasta i okolic.

Z Rady Miejskiej.

Posiedzenie Rady Miejskiej odbędzie się w środę, dnia 6 października 1920 r. o godz. 7 wieczorem punktualnie w sali posiedzeń Rady Miejskiej przy ul. Pomorskiej № 14.

Szkoły powszechne miejskie.

c) W bieżącym roku szkolnym w szkołach powszechnych miejskich jest czynnych 1,100 oddziałów.

Prognostyczne obliczenia liczby dzieci i pobierających naukę wykazuje około 53,600.

Personel nauczycielski obejmuje około tysiąca osób.

Ze sprawozdań statystycznych komisji powszechnego nauczania wnosić można, że rozrost szkolnictwa powszechnego w Łodzi w bieżącym roku szkolnym osiągnął punkt kulminacyjny.

Pozdrowienia z frontu.

Będąc z daleka od rodzinnych stron przesyłamy serdeczne pozdrowienia dla pięknych Łodzianek: Kapral Antoni Mieczysław i Kapral Kartowicz Bronisław.

Dokarmianie 500,000.

W miarę wypierania nieprzyjaciela z granic Rzeczypospolitej—Państwowy Komitet Pomocy Dzieciom wznowia swą działalność w miejscowościach, gdzie została przerwana. Obecnie P. K. P. D. jest już w możności prowadzenia akcji w ramach zakreślonych przez Amerykański Wydział Ratunkowy w czerwcu r. b. Ogłoszony wówczas program przewidywał dokarmianie 500,000 dzieci Polski. Repartycja żywności na miesiąc październik obejmuje powyższą liczbę dzieci. Do nowo odzyskanych rejonów kresowych (chełmski, białostocki, brzeski, kowelski) P. K. P. D. wysłał już swych inspektorów w celu jaknajszybszego uruchomienia całego aparatu niesienia pomocy na terenach, których ludność najbardziej ucierpiała od okropności wojny.

Na polu chwały

k) Naczelne Dowództwo W. P. Oddział V. pismem z dnia 22 września zawiadomiło magistrat, że podchorąży podległy Hadrian Paweł, syn pastora p. Hadriana zginął dnia 21 lipca r. b. w części bojowej podlegu pancernego Nr. 25 „Gen. Dąbrowski”.

Oddział Pol. Czer. Krzyża w Chełnie.

W Chełnie zawiązał się Oddział Polskiego Czerwonego Krzyża. W skład Zarządu weszli panie:

A. Zimmermanowa, M. Janiszewska, J. Suchodolska, M. Wotelechowicz.

Do Komisji Rewizyjnej—panie: J. Denysowa, L. Skowrońska, W. Krenclaszowa, na Patrona Oddziału zaproszono Ks. Pr. Z. Knapkiego.

Oddział utrzymuje z własnych funduszy szpital w szpitalu przy ul. Ewangelickiej.

Z Tow. walki z nieuczciwością społeczną.

c) W tych dniach odbyło się posiedzenie tymczasowego zarządu nowoorganizującego się Towarzystwa walki z nieuczciwością społeczną.

Ułożono projekt statutu dla przedstawienia do aprobaty Wydziału Politycznego.

Celem zaopatrzenia statutu w podpisy, członkowie-założyciele proszeni są o przybycie do biura komitetu pomocy dla emigrantów i jeńców przy ul. Przelazd 4 pierwsze piętro w godz. 4—5 po poł.

Strajk w szpitalu

k) W szpitalu małż. Pożnańskich zastrejkowała służba, żądając jednostajnienia warunków pracy w tym szpitalu z warunkami obowiązującymi w szpitalach miejskich. Na skutek zarządzenia władz miejskich chorzy leczący się we wzmiankowanym szpitalu na koszt miasta zostali umieszczeni w szpitalu miejskim do czasu zlikwidowania zażądania.

Teatr, muzyka i sztuka

Teatr Miejski

Dzielnia 18.

Dzisiaj premiera „Ziutek ożenki”. Zainteresowanie wyjątkowe. Dramat narodowy J. Słowackiego zyska sobie niezawodnie trwały sukces.

We środę dnia 6 b. m. „Pan Jowialski” po raz piątnasty i ostatni w sezonie po cenach najniższych.

Rolę Szambelanowej odtworzy p. Wrzesniałowska.

W próbach „Hedda Gabler” Ibsena; „Urwis” Katerwy i „Karykatury” Kisielewskiego. W niedzielę dnia 10 b. m. o 12 w poł. IV Poranek dramatyczny „Pieśń rewolucyjna” Juliusza Słowackiego. Prelegent dyr. Jan Lorentowicz.

G I E Ł D A.

Warszawa, d. 2 paździer. 1920.

Ruble car. a 100	800.50-815
Ruble car. a 500	800.50-815
Ruble dumskie a 1000	80-82
	50-84
Ruble dumskie 250	58-60.50
Dolary St. Zj.	260-280
Dolary kanad.	210-225
Franki franc.	18.25-18.75
Franki belg.	18.75-19.75
Franki szwajc.	43.44
Funty szterl.	935-970
Marki niem. 1000	435-455
Korony austriackie	92-94
Korony czeskie	—
Korony szwedzkie	53-55
Korony duńskie	40.50-41.25
Norweskie	89.75
Leje rumuńskie	4.75-5.25
Liry włoskie	10.75-11.25
Marki fińskie	—
Floreny holenderskie	86
Bank Handlowy w	
Warszawie	2400-2350
Borkowski	3175-3275
Lilpop	5900-5775
Rudzi	4875-4325-4350
Warszawskie Tow. fabr. cukru	6257-6300
Starachowice	18900
Zawiercie	9200
Zyrardów	7375
Pirlej	2000

CEDELA NIEURZĘDOWA Giełdy Łódzkiej

z dnia 4 października 1920 r.

Przedza bawełniana

№ 20-1	460
№ 24-1	475
№ 32-2	575

Popierajcie handel polski.

SCALA

Dzisiaj o g. 8.30 Artystyczny Program № 3

z udziałem całego doborowego zespołu i

Balet

Grand-Kino

Piotrkowska 72:

Po raz pierwszy w Łodzi.

Dla dzieci i młodzieży dozwolona

Nowa Misja

JULEX A.

Bohaterka epopei w 6 epizodach wytwórni "Gaumont" w Paryżu

i epizod p. t.

Gniazdo

Sepów

dramat straskowy w 6 aktach z udziałem Łódzki znanymi tym René Cresté w roli Głównej

Nad program: Antoni Fertner w znakomitej formie.

Guma Myszka
wybitna marka
Gumy
do wycierania
Comptoir Gen. d'Importations
Warszawa Koperalka 11

AAA! Kupuję tu...
tra, żakie...
ty karakulowe, fokeje,
garderobe, bielizna, dy-
wany, meble, massyng
do szycia plac najlepi
Chranowica Wólczan
ska 43

Poznańska Fabryka wódek

C. BUCHHOLZ i S-ka

(Właściciel: Kornel Buchholz)

ul. Strzelecka 31 i Wielkie Garbary 20

Tel. 3219 Tel. 3219.

Swierzb uszka w ciągu 8-10 dni mydlona MASC P-ra Hebdy uznana przez powagi lekarskie. Łatwo się wciera ma przyjemny zapach nie plami bielizny i ciała z łatwością się zmywa wodą. Żądać w aptekach i składach aptecznych. Tyko masę P RA HEBDY z swierzbowcem na etykiecie. Składki nat - 3 - 12 osób Tow. E. Hebdy i S-ka Warszawska, Elektoralna 18 tel. 1-37. Dla koni od swierzb- bu i parcha EKWEL HEBDA 23. 1. 1920 r. W. U. Z. w Łodzi.

Płacę w tym tygodniu za stare używane sztuczne zęby za sztukę do 25 mk. za całe aparaty do 600 mk. kupuję stare złote koronki i Mostki skład Materiałów dentystycznych Zaloman, Wschodnia 45

Poszukuje się kupna Fabryki mydła z miesięczną produkcją 35.000 kig. Zgłoszenia tylko pisemne do wydziału handlowego związku Centralnego Stowarzyszeń Spółdzielczych Spożywczych Pracowników Polskich koleji Państwowych, Warszawa, Długa 19, Pośrednictwo wykluczone.

Dla celów DENTYSTYCZNYCH

Synthetic, Ascher, Transluoin, Van Dyk, Harvardy, Flatschery oraz wszelkie inne materiały poleca naj- taniej

Józef Leiblowicz Skład dentystyczny Kraków, Rynek gł. 11

Zużel (szlaka) z pod kotłów do odebrania każdorazowo w większej ilości, bezpłatnie Elekrownia Łódzka

Kazimierz Roszak Łódź, Dzielna nr. 1 tel. 23-44 Zakład Opieczno - Chirurgiczny. Z Paryża nadeszły: PASY RUPTUROWE, całe SKURZANE i GUMOWE, Bouges oryginalne z fabryk H. Vergne & G. Bonissenren i PONCZOCHY gumowe

Kupię MASZYNE do pisania z alfabetem polskim. Oferty składać w Administracji „Kurjera Łódzkiego” pod „Zaraz”

Nadzwyczajne Walne Zebranie,

odbędzie się w lokalu Stowarzyszenia przy ulicy Piotrkowskiej nr. 113, w dniu 14 października r. b. w pierwszym terminie o g. 4 p. poł. W razie nie dojeścia do skutku w tym terminie następne zebranie odbędzie się tegoż dnia o godzinie 8 wiecz. i będzie prawomocne bez względu na ilość obecnych.

Porządek Zebrania następujący:

- 1) Wybór przewodniczącego
- 2) Odczytanie protokołu poprzedniego Walnego Zebrania
- 3) Uchwalenie dodatkowych paragrafów do Ustawy Stowarzyszenia
 - a) w sprawie członków współdziałających
 - b) w sprawie kupna nieruchomości
 - c) w sprawie godła
- 4) Wybór chrześniych rodziców dla sztan dard
- 5) Wybór chorążego i zastępcy.

Z poważaniem Zarząd Stowarz. Polskich Kupców i Przemysłowców Chrześcijan w Łodzi

Kupuję Brylanty

stare złoto, srebro, diamenty, perły, stare zęby, różne zegarki. Płacę najlepsze ceny. Proszę przetrzeć 7 Konstanyowska 7 Z. Milich, prawa oficyna i nielito

Zęby! stare złoto! skupuję płacę wysokie ceny Konstanyowska 20 lewa oficyna Nadryczny.

Wyrób FUTER przyjmuje się na bieżący sezon zimowy wszelkie roboty futrzane dla panów i pań Zusmanek i Dawidowicz Piotrkowska 18 Kuchnia i sprzedaż wszelkich futer

LACTA i MILKA najlepsze wirówki (separatory) — poleca — Warszawskie Ziemiańskie T-wo Mieczarskie Oddział w Łodzi Al. Kościuszki 29.

HURTOWO a także detaliznie towary wysortowane Szajbiera, Gromana, Zawiercie, Poznańskiego i inne Specjalne ceny dla kooperatyw i sklepów bliwatnych M. ORBACH Konstanyowska 3 lewa oficyna i wejś. 2 p

2 pokojów u meblowanych poszukuję w przy- zwolnym domu s- e- lektrycznością i wygod- mi, cena nie robi różni- cy. Oferty upraszam składać w redakcji pod „R. M. 33” 200 mk. na- grody za odniesienie kota burego w ciemne pregi który zaginął z domu Piotrkowska 93 dnia 23 wrześ- nia do tegoż domu Stróż wskazać

Dotychczas drobne

- MÓZG**
- Kuszerka** Mar- ja Kubiela przy ul. Piotrkowska 190.
 - Kuszerka** W. Smia- lewska przyjmując za- wzięcia, Cegielniana ul. 44 Hotel Klukasa, po- kój nr. 6
 - Naturzystka** poszukuje korepetycji, specjalność matematyka i polski. Oferty pod „M”
 - Do szycia** Dłasi- any potrzebne są szwaczki Coszula 8-30 telefon 1-50. Ochrona Kobiet, Piotrkowska 104-a front

Zagubione dokumenty

- Anna Witke** zgubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi.
- Aniela Ohledzińska** — Spasowowa 4 zgubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi oraz kartę węglową.
- Wacław Jucanowicz** zgubił paszport rosyjski wydany w Rawie
- Chacina Keroi**, Gracjan- ska 3 zgubił kartę węglową
- Chaim Perlmuter** zgubił paszport polski tymczasowy wydany w Łodzi
- Chaim Rosenbaum** zgubił paszport polski, wydany w Paro- wie z Lubawki

- Elias Zilbersz** nac Dzielna 50 zgubił kartę węglową
- Godła Feldbaum** zgubiła tymczasowy do- wód osobisty polski wy- dany w Łodzi.
- Hersz Krybus**, zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi nr. 3037410.
- Janisiel Goldszmidt** zgubił paszport rosyjski wydany w Pacanowie i niemiecki wydany w Ło- dzi.
- Jakob Gurman** zgubił kartę rejestracyjną rocznik 1894.
- Josie Cytryn**, Wobor- ska 44 zgubiła kartę węglową
- Karolina Wikłmina** z Drownowicz zgubiła paszport niemiecki wy- dany w Łodzi.

- Krzyszta Iwanowa** za- gubiła paszport nie- miecki wydany w Łodzi
- Kto onos kupię**, sprze- dać dom, wille ma- jątek ziemski, 11 p. niech się zgłosi. Dom Kom- isarzy. Tatarski, Piotrk- owka 90. Rejestracja be- płatnie.
- Mordka Mauberg** zgubił paszport nie- miecki wydany w Łodzi
- Majatak niemiecki**, do- my, wille, interesy handlowe ma do sprze- dania w Pogodzkim i na Pomorzu Dom Kom- isarzy. Tatarski, Piotrk- owka 90.
- Maryanna Orlowska** zgubiła paszport niemiecki wydany w Ło- dzi.
- Masa Iekowicz** zgubiła paszport nie- miecki wydany w Ale- ksandrowie.

- Henoch Lustyk**, We- soła 6 zgubił kartę powołania
- Nachman Rubin** zgubił kartę powołania
- Ryśka Jpkubowicz** za- gubiła paszport pol- ski tymczasowy wydany w Łodzi
- Szepan Długosz** zgubił kartę odrocze- nia wydaną przez PKU w Łodzi
- Stanisław Niewiadom- ski** zgubił paszport wydany w Łodzi i karta techniczna wydana za zniż- ku drukarskiego
- Samuel Erant** zgubił paszport niemiecki wydany w Ło- dzi.
- Tania wykonywa** robo- ty szyciarskie i poko- jowe, malarska Jan Szapo- wał, Białek Rynek 5.

- Udzielam lekcji** w za- kresie, wstępnej i pierwszej. Oferty do re- dakcji kuriera „J. B”.
- Stanisław Piotrowski** zgubił paszport nie- miecki wydany w Łodzi.
- Zginił pies biały**, z mały brązowe łaj- wy. Odprowadzić Hotel Klukasa pokój 8 za do- brem wynagrodzeniem.
- Stefan Paulina**, ulica Błoha 10, Zubardz zgubił książeczkę legity- macyjną na chleb sta- 3 osoby.
- Walerja Ponto** zgubi- ła paszport nie- miecki wydany w Ło- dzi
- Walentyna Felow- skiana** Lubawka 26 zgubiła dwie miode kory. Uczeń wy- sniataca niech odda- je za wynagrodzeniem.

Dr. Feliks Skusiewicz ul. Andrzeja 11. Choroby skórne i weneryczne godziny przyje- od 9 — 11 i od 5 do 7 pół n.o. Panie 5-6

Dr. Outkiewicz Ordynator Szpitala Miejskiego dla cho- rób skórnych i wenerycznych. ul. Piotrkowska 40 910-11 i od 1-7 p. 910-11. W. U. 7. 5. 11

Magdalena z Łodzi, 40 lat, kapitał 400 marek na- grody za wiadomości o Piotrkowska 21 — Zastrzeżenie stracone. Przewidywaciel będzie urowo ścigany.